

Marxista diákkörök első országos konferenciája

Április 11—12-én került sor a marxista diákkörök első országos konferenciájára Debrecenben. A konferencia megrendezését a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tette különösen aktuálissá, illetve annak a jegyében zajlott le. Képviselték magukat szegedi egyetemek is. A JATE Tudományos Szocializmus Tanszéke mellett működő diákkörök három dolgozattal, közülük Szilágyi Károly V. éves bölcsész hallgató dolgozata, „Földmunkás és szegényparasztmozgalmak Csanád megyében 1918—1919” című, második díjat nyert. Méray László pedig „Az orosz kommunista párt és az ifjúság a diákmozgalmak tükrében” dolgozatával szintén értékes harmadik díjjal tért haza. Bene Lajos orvostanhallgató dolgozata: „Nyugati diákmozgalmak és kapcsolatok a munkásmozgalommal”, szintén elismerést váltott ki és szekciójában megütötte a díjazott dolgozatok színvonalát.

A fenti eredményekkel nagyjából meg lehetünk elégedve, különösen, ha a fentiekhez hozzátesszük, hogy Szilágyi Károly dolgozata a konferencia kiemelkedő dolgozataihoz tartozott. Méray Lászlót pedig külön dicséri az a szempont, hogy matematika-fizika szakos hallgató. Ha ezeket az eredményeket az egész konferencia tükrében vizsgáljuk, akkor már nem ilyen egyértelműen pozitívak. Ide kívánkozik néhány elgondolkodtató adalék említése összehasonlítási céljából. A veszprémi Vegyipari Egyetmről 9 dolgozatot nyújtottak be és minden szekcióban díjakat nyertek. Díjakat nyertek különböző felsőfokú technikumok, tanárképző intézmények is. A veszprémi pl. a filozófiai szekcióban második díjjal tértek haza. (Az első díjat nem adták ki.) S az az elgondolkodtató, hogy a JATE filozófia és politikai gazdaságtan tanszéke még csak megfigyelővel sem képviseltette magát, de vonatkozik ez Szeged felsőfokú tanintézetére is. A marxista diákköri munka terén jelentős lemaradás mutatkozik Szegeden, s ezt nem lehet csak a hallgatók közömbösségével és érdektelenségével magyarázni.

A debreceni konferencia további jelentős tanulsága volt, hogy minden előzetes aggodalmat eloszlatott — voltak olyan álláspontok, hogy egy országos konferencia feltételei még nem értek meg — a konferencián száznál több dolgozat hangzott el, s ez önmagában is siker. A konferencia egyben politikai demonstrációt is jelentett a hallgatók részéről a marxizmus-leninizmus mellett, egyben demonstrálta azt az igényt is, hogy a marxista tárgyak TDK-I szinten való jobb megismerésére és művelésére az utóbbi időben megnőtt a hallgatók igénye és ezt lehetetlen nem észrevenni. A konferencia bebizonyította, hogy a feltételek megérték arra, hogy a marxista diákkörök konferenciái is polgárjogot nyerjenek.

A konferencia gondolatának életre-keltésében a Hajdú-Bihar megyei KISZ-bizottságnak és a Művelődésügyi Minisztérium Marxizmus—Leninizmus Főosztályának van döntő szerepe. A konferencia lebonyolítása, megszervezése a Debreceni Orvostudományi Egyetem érdeme. A jó szervezésért csak dicsérni lehet az orvosegyetem KISZ-szervezetét, de feltétlenül ki kell emelni a debreceni marxista oktatóknak a dolgozatok elbírálásánál végzett felelősségteljes munkáját is.

FARKAS JÓZSEF

Jugoszláv konzul orvos-egyetemünkön

Beszélgetés a jugoszláv hallgatókkal

A közelmúltban az orvostudományi egyetem vezetői, a jugoszláv konzul és kultúrattasé, valamint a Szegeden tanuló jugoszláv egyetemisták és a magyar egyetemisták a SZOTE KISZ-klubjában megbeszélést tartottak. A jugoszláv hallgatók helyzetéről és az egyetemi kulturális életbe való bekapcsolódásukról volt szó. Dr. Tóth Károly rektor beszédében helyesnek találta a jugoszláv hallgatóknak azt a szándékát, hogy bekapcsolódjanak a kulturális munkába, de hangsúlyozta, hogy első sorban jó orvosokat akarnak nevelni belőlünk. Dr. Berencsi György dékán a két ország illymódon még jobban elmélyülő kapcsolatairól beszélt és a kölcsönös szimpátiáról, amely még szélesebb körű kapcsolatokat teremthet.

A jugoszláv konzul, Knezevic Dusan és Spiro Skendzic kultúrattasé szintén a két nép régi szomszédágáról, azonos céljairól, azonos társadalomépítéséről beszéltek.

Ezután Kneffel Pál beszélt a klubról, az általa nyújtott szórakozási és művelődési lehetőségekről. Majd Szilágyi Margit, a rektori hivatal főelőadója tájékoztatta a résztvevőket arról, hogy a különböző kultúracsoporthoz szívesen látanak új tagokat a jugoszláv hallgatók köréből is. Pocik doktor arról beszélt, hogy a jelenleg stagnáló irodalmi körbe is nagy számban jelentkeztek jugoszláv hallgatók, és ez az irodalmi kör munkájának fellendülését hozhatja magával. A jugoszláv hallgatók részéről Balázs-Piri Zoltán mondott köszönetet vezetőink bizalmáért.

KÖSPÁL LAJOS

HÁROM EGYFELVONASOS

Ismét siker a maximumban

John Mortimer: Ebédidő
Samuel Beckett: Mondd, Joe
Fernando Arrabal: Piknik a csatatéren

az Egyetemi Színpad bemutatóján

Ismét közönség elé lépett három este — április 20—21—22-én — az audiórium maximumban az Egyetemi Színpad együttese. Paál István rendezésében ezúttal három egyfelvonásos: Mortimer Ebédidő-je, Beckett Mondd, Joe című darabja és Arrabal groteszk játéka, a „Piknik a csatatéren” szerepelt bemutatójuk műsorában. A bemutató méltó volt az együttes korábbi teljesítményeihez. Mindhárom bemutatót a jó, lényegret kereső, s nem poénokra építő, árnyalatokra is érzékeny rendezés jellemezte. S ez a főfogás érvényesült a színészi alakításokban is. Különösen jól sikerült és élményt nyújtó volt a „Mondd, Joe” előadása. Dicsérettel kell szólni a színpadképekről, mint a hatás fontos segítőiről.

Az „Ebédidő” három szerepében jó alakítást nyújtott Dunai Tamás (Férfi), Pálffy Katalin (Lány) és Sajti Emese (Házini). A „Mondd, Joe” szerepeit Notheisz János és Paál István (Férfi), valamint Kiss Mária (Nő az emlékek-ből) játszották el. A „Piknik a csatatéren” szerepeiben Dunai Tamás (Zapó), Balogh Tibor (Tépan úr), Sajti Emese és Pálffy Katalin (Tépanné), Katona Ferenc és Gregus István (Zépó), Gregus István és Katona Ferenc (első szanitéc) és Pinter Ferenc (második szanitéc) játéka élvizetettük.

A díszleteket és jelmezeket Koller Eva és Paál István tervezte. Megjegyzésünk a sikeres estéhez csupán annyi még: a következőkben a kiválasztott darabok szintkülönbségeire jobban kellene talán vigyázni. Esetleg egymáshoz közelebb álló, egymás hatását jobban erősítő darabokat lehetne kiválasztani. S ha ezt nem, akkor pedig a kontrasztokat kell markánsabbá, határozottabbá tenni már a választással is.

SZ. I.

MÉLYKÜTI KIRÁNDULÁS

„Április 19-én este 7 órai kezdettel a mélyküti KISZ-alapszervezet IRODALMI KLUBBEST rendez a Szegedi Tanárképző Főiskola irodalom szakos hallgatóinak részvételével.” Ez állt azon a meghívón, mely a vendégeket, KISZ-fiatalokat invitálta a mélyküti KISZ-alapszervezet új székhelyébe.

Műsorunk megkezdése előtt Farkas László főiskolai tanársegéd mondott bevezetőt. Tolmácsolta Szeged és a főiskola üdvözlését, hangsúlyozta a szegedi irodalom helyét és szerepét az ország irodalmi vérkeringésében, majd a főiskolán folyó irodalmi-művészeti munkáról ejtett néhány szót.

Elsőként a Panoráma-kör — mely az irodalom és társ művészetek kapcsolatát és az irodalomtanítás audióvizuális lehetőségét kutatja — Irók—költők a Tisza partján című filmjét vetítették. A műsor második részében a főiskolai hallgatók mutatkoztak be. Az alkotókör hat tagja — Hunyadi Mátyás, Lakatos Attila, Igriczi Zsigmond, Kocsis Antal, Kovács Jutka és Tandí Lajos — olvasott fel műveiből. Ezután a Kerti-Takács folk-beat duó mutatta be műsorát. Saját számaik, melyek a népi dallamkincs és a modern zene sikerült szintézisei, nagy sikert arattak. Hasonlóan kedvezően és értőn fogadta a közönség a Főiskolai Színpad bemutatóját. Műsoron Aldo Nikolaj: A kilátó egyfelvonásosa szerepelt Tandí Lajos rendezésében. A nőt Hajós Terézia, a Férfit Tandí Lajos játszotta.

Az érdeklődés, a fogadtatás, a siker azt bizonyította, hogy érdemes ilyen és hasonló kapcsolatok, szereplések szervezése, nemcsak a vendéglátás szép perceit, de a vastapsokért, a beszélgetésekért, ismeretségekért és nem utolsósorban a főiskola hírnevének öregbítéséért.

Nyugdíj előtt-munka előtt

Totka Bálint. Nevét mindenki ismeri a Szegedi Orvostudományi Egyetemen. Mostanáig a Szakszervezeti Bizottság titkára tisztségét töltötte be. Húszéves mozgalmi munka után most nyugdíjba ment. Hogy nehéz, felelősségteljes munkáját a húsz év alatt jól végezte, azt bizonyítja az is, hogy a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munkaérdemrend ezüstfokozatával tüntette ki. De bizonyíthatják azok az emberek is, akiknek segített ügyes-bajos dolgait elintézni és bizonyítja ő maga is. Nem szavakkal, hiszen amikor megkerestük, alig szőtt önmagáról. Az egyetem, az egyetemi dolgozók gondjairól, problémáiról beszélt, lelkesen, fiatalos energiával.

Önmagáról nem sokat beszélt. 1948-ban végzett szakszervezeti iskolát, ahol alkalmasnak találták arra, hogy függetlenített vezetői funkciót töltsön be.

— 1949. január 1-től függetlenítették. Ekkor kapcsolódtak egybe az egészségügyi dolgozók és az orvosok szakszervezeteit. Hét megye területi titkára voltam. Segítettük az egyesítés munkáját. Ezután Szabolcs-Szatmár megyében dolgoztam. Majd saját kéréssemre visszajöttem Szegedre, az egyetemre. Az egyetemi SzB szervező titkára voltam, s 1952-től pedig az SzB titkára lettem. Ebben az évben választottak meg szakszervezetünk vezetőségi tagjának is.

Már 1931 óta egészségügyi pályán dolgozik. A Fül-Orr-Gége Klinikán volt asszisztens. Mikor az egyetemi szakszervezeti vezetőségbe került, nem voltak ismeretlenek az itteni viszonyok, emberek, az egyetemi munka. Ennek és munkakedvének, emberségének köszönhető, hogy nehéz időszakokban is helyt tudott állni.

Amikor nyugdíjba menetele felől érdeklődtünk, így válaszolt:

— Már évi az ember, hogy az eltelt húsz év alatt elfáradt. Nagy idegfeszültséget kíván ez a munka. Statisztikák szerint az orvosok átlagéletkora alacsonyabb, mint a más területeken dolgozóké. Körülbelül így van ez a szakszervezeti és pártmunkások esetében is. Megszerettem ezt a szakmát, megszüntem a felelősséget, a törődést az emberekkel. Ha ezután is szükség lesz rám, szívesen résztveszek akár a párt-, akár a szakszervezeti munkában. Minél jobban és minél több problémáját ismeri az ember egy területnek, annál inkább a magáénak érzi. Nagyon nehéz lenne abbahagyni. A központi vezetőségnek és a megyei bizottságnak továbbra is tagja maradok. Évek óta patronálom a makói kórházat. Az ő gondjait is jól ismerem. Eppen ezért szeretnék eleget tenni kötelességemnek, hogy a továbbiakban is támogatam munkájukat.

Többet nem is mondott magáról. Visszatért ahhoz a témához, amivel elkezdte beszélgetésünket. Ismét az egyetemi-klinikai munkáról, gondokról kezdett beszélni. Arról, hogy eredetileg 70—80 ágyasra épült klinikákon most 250 ágy van. De még ez is kevés. A klinikákra általában a súlyosabb ese-

tek kerülnek, így az itt dolgozók munkája az átlagosnál nehezebb, felelősségteljesebb. A középkaderhiány és a nagy fluktuáció pedig veszélyezteti a gyógyító munkát.

Rátért a dolgozók problémáira, a lakás gondokra, anyagi helyzetükre. Arról beszélt, hogy mindezeket okvetlenül segíteni kellene. De sokszor hiába való az ember, a szervezett jószándéka, maximális igyekezete, mégsem tudnak előbbre jutni. Elmondta, hogy emberek már négy éve befizettek lakásépítésre, és a lakások még mindig nem épülnek. Szó esett a szakszervezet legfőbb funkciójáról, az érdekvédelemről. Arról, hogy náluk speciális a helyzet. Az egyetemi-klinikai dolgozók és a betegek, ezen keresztül a társadalom érdekeit is védeniük kell.

Lelkes, energikus ember Totka Bálint. Szavaiból, melyek csak ritkán magáról, többnyire munkájáról szóltak az derül ki, hogy legfőbb ismérve az emberség. Nehéz pozíciót töltött be mostanáig. A helytálláshoz itt töretlen munkabírása, a munka és az ember szeretetére, megbecsülésére van szükség. Az eltelt 20 év azt bizonyítja, hogy helytállt ebben a munkában. Győzte emberséggel és energiával. Most nyugdíjba megy, hogy tovább dolgozzon. Kívánjuk, hogy értékes tapasztalatait még sokáig hasznosíthassa az orvosegyetemi dolgozók javára. S gratulálunk megérdemelt kormányki-tüntetéséhez.

Null-széria

Újkeletű hagyományt folytatott április 12-én a budapesti Egyetemi Színpad. Félévenként „Null-széria, induló művészek élő almanachja” címmel fiatal alkotók bemutatkozó estjét tartják.

Ez a sorozat második előadása volt. Nemcsak írók és költők, hanem zeneszerek, énekesek és képzőművészek is pódiumot kapnak itt, hogy megismerkedhessenek a közönséggel.

A műsor nagy részében költők és írók műveit hallhattuk. Baka István a szegedi JATE bölcsészkarának hallgatója, Dalos György, Haraszti Miklós, Martin Endre, Nógrády Gábor, Sipos Áron szintén szegedi bölcsész, Sorbán-Szabó Zoltán, Pass Lajos költők, valamint Ördögh Szilveszter szegedi prózaíró írásai hangzottak el.

Közülük fiatalos, modern hangvételűvel kiemelkedett Sipos Áron és Haraszti Miklós groteszk, ironikus lírája. Nógrády Gábor nagy belső feszültségű nemes, korszerű, érdekes hangú versei is méltán arattak sikert. Ördögh Szilveszter prózája egyedül volt a műsorban. Ő már nem tartozik a kifejezetten indulók közé, mert novellái több irodalmi lapban megjelentek. Az est legnagyobb sikere Pass Lajos, a műsor szerkesztőjének „Requiem” című verse volt. Az előadók az ő versét tolmácsolták a legkidolgozottabban. Fodor Tamás és Jordán Tamás mondták a költeményt.

A műsorban fellépett még Molnár Zsuzsa és Szigeti Péter, akik gitáron XX. századi költők megzenésített verseit adták elő. Egy fiatal zeneszerző, Biernacky Szilárd mutatkozott meg be, nagy sikerrel.

Jóleső érzés fiatal művészek első próbálkozásainál jelen lenni. És éppen ezért megérdemelnék, hogy az Egyetemi Színpad tehetséges tagjai jobban felkészüljenek előadásukra. Az előadók közül Súlyom Kati és Fodor Tamás nyújtott jó teljesítményt. Fodor igen szellemesen rendezte az előadást. A kezdés frappáns és találó volt. Az alkotók renthagyó önéletrajzokban, vizs-szautasított utlevélkérelmekben, vagy vállalati elbocsátó levelekben mondták el sérelmeiket. Ezt a színvonalat kellett volna végig tartani. Mindenesetre a kezdeményezés igen hasznos, és ugyan-ézt a szegedi Egyetemi Színpad is követhetné.

SPÁN KATALIN

FÜZEK.

Dr. Porszász János felvétele